

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLETKÉRTÉK ÉS 48-ASZPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
P. a. u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.— kor. Negyedévre . . . 3.— kor.
Félévre . . . 6.— kor. Egy hónapra . . . 1.— kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.— kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.— kor. Egy hónapra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csak a
Károlyi Zsigmond lapkiadó nyugalomban
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

Az aknamester röpülése

Nem utolsó látványosság az, a mi-
kor a mineurt a saját robbantó készülé-
ke röpíti a levegőbe. A politikában
nem ritkaság ez, de mindig meglepő és
egyszermind nagy gaudiumot keltő is.
Hát még, ha a felrobbant aknával együtt
azok is röpülnek, akik a mineurban
legjobban bíznak. — Ez külön része
és külön érdekessége a látványos-
ságának.

Lehet, hogy Lukács Lászlónak a
munkapárt vagy a kormány részéről
odasúgták előzőleg: Csak bátorság!
Elő azokkal a bombákkal! Hátha meg-
semmisítik az obstrukciót! De az is
valószínű, sőt beavatott körökben be-
szélik is, hogy tajtékzó düh fogta el a
kormányelnökkel együtt a kabinet min-
den tagját a Lukács bombái miatt. Mi
a frányának akarta azokat a romok alól
előszedegetni? Ki parancsolta neki, hogy
rég dolgokkal hozakodjon elő, ame-
lyekre ma már senki sem kíváncsi?
Hisz ezzel a bankvita egyre lassubbodó
vizét egyszerre olyan hullámmzásba hozta,

hogy azok most már beláthatatlan idő-
ben sem fognak lecsillapulni.

A kormánynak legnagyobb réme és
félelme az volt, hogy a bankvita ob-
strukciót fog kiszélesedni. Az ellenzék
váltig erősítette, aláhúva hangsúlyozta,
hogy nem obstruál, csak az önálló bank
érdekében tart fenn színvonalon álló
vitát. S minden jel arra mutatott, hogy
nem is szándéka obstrukciót kezdeni, a
mi bizonyára a kormánynak nagy meg-
nyugvására volt.

De ha szerződtek volna valakit,
aki valamely zseniális trükkkel a vitát
obstrukciót tudta volna fejleszteni, az
sem végezhette volna sikeresebben, mint
Lukács László pénzügyminiszter. Sike-
rült bebizonyítani, hogy ilyen parlamenti
harcokat, Házat rengető botrányok és
skandalózus kezdeményezések nélkül nem
lehet végig folytatni.

Ha tehát csakugyan obstrukciót
lesz a bankvita, akkor ő volt az ellen-
zék tanítómestere.

Lukács László ilyenformán sóhaj-
tatott a Jókai arabusával. Ez a derék,
istenhívő arabus lóra akart ülni. S mi-

kor az egyik oldalon fel akart kapni a
nyeregbe, felsóhajtott: „Allah segits!”
S úgy nekihúzódott, hogy a másik
oldalon lefordult. Ekkor újra felsó-
hajtott: „Allah segits, de ne olyan na-
gyon!”

Allah annyira megsegítette Lukács
Lászlót, hogy minden befektetési kísér-
lete őt magát érte. Egészen koromteke-
tén áll — Bécs előtt. Kiderült — és azt
kétségtelen bizonyítékok támogatják —
hogy nem Justh és Kossuth voltak a
közös bankosok, hanem Lukács volt az
önálló bankos. A nemzet előtt ez bi-
zonyára nem lett volna bűn. Hisz a
nemzet kívánja az önálló bankot. És
nem kisebb egyéniség, mint a király
leplezte le Justh Gyula előtt Lukács
Lászlót.

Mindaddig, amíg a király fel nem
világosította Justhot, azt hitte Justh
Gyula, hogy Lukács az önálló bank hive.
Ezt pedig most, miután a tisztatlan ma-
nipuláció kiderült egész rut mivoltában,
Bécs és a király meg nem bocsáthatja
Lukácsnak.

Tévedés azt hinni, hogy az ellen-

Demmer fényképészetének

(Szent Anna-utca 5.) Halotta ön már híré?
Hol 12 drb fényképes lapot
csak 3 koronáért kap! Melyek kivitelüknél
fogva igazán szenzációszak! Tessék megkísérelni!

Az adósság.

Írta: G. Faure.

Bourlaques kapitány a kávéház má-
ványasztalára tette poharát, amelyben ültünk
és így felelt:

— Nos és mit bizonyítanak ezek a sem-
mitmondó utcai verekedések, amely nap-nap
után lefolynak Brestben és Toulonban? Csak
azt, hogy a tengerészek között sok gonosz
természetű ember és játékos van. Ha azon-
ban rossz véleménnyel is vagyunk a gyar-
mati katonasággal szemben, adandó alkalom-
mal igazi hősök módjára viselkednek és ezt
már a javukra kell írni. Higyje el nekem:
hogy egy katonát ismét a jó utra tereijünk,
sokkal okosabb és célravezetőbb, ha becsü-
letérzését fokozzuk, mintha haditörvényszék
elé állítanók. Hallgassa csak meg ezt a tör-
ténetet, mely fényesen igazolni fogja állítá-
somat.

Hadnagy voltam abban az időben és itt
lenn állomásoztunk akkoriban egy faluban,
amelyről bizonyára soha még csak beszélni
sem hallott és amelynek nagyon különös neve
volt: Ding-Chong-Dong. A kínai határon
fekszik, tizenkét válgatott bátor tengerész-

katonával nekem kellett a lázadók mozdula-
tát figyelmem és vigyáznai, nem készülnek-e
komozyabb támadásra, akiket a menyét bi-
rodalom fiai, minden fogadkozások és ígéreték
ellenére, állandóan ellenünk ingereltek.

Embereim között egy semmirevaló le-
gény valót. Egész kötetre valót össze lehetne
gyűjteni, ha feljegyeztük volna viselt dolgait.

Valami rendkívüli ember volt. Egész ka-
tonai pályám alatt nem akadtam még egy em-
berre, akinek olyan képződő ereje lett
volna, mint ennek. Soha nem láttam még
egy embert, aki annyi fuffanggal és ravasz-
sággal tudott volna dolgozni, mikor pénzre
volt szüksége.

Semmitéle eszköztől nem riadt vissza,
ha még olyan tisztességtelen volt is. Egyetlen
cselekedetéből megítélheti már ezt az embert,
abból a történetből, amit én fogok itt elmon-
dani. Hanoiában sikerült ennek a fickónak jó
pénzért eladni egy zászlót egy gyűjtőnek,
amit állítólag a csatatéren ő maga rabolta el
a taiping törzs főnökétől.

A vásárló, aki legkevésbé sem gyanak-
kodott, másnap büszkén mutogatta a zászlót
a tisztéknek, akik kinevették és azt a tanácsot
adták neki, hogy a zászlót mosogatórongy-

nak használja. A vásárló erre azonnal bejött
a kaszárnyába és panaszt tett a katonára ellen,
aki becsapta.

Hozzám utasították. Ez a tréfa nagyon
súlyos következményekkel járhatott volna, ha
a haditörvényszék elé került. Ezért a vásárló-
nak saját zsebemből megtérítenem a kárát és
ezután behívtam a bűnös katonát.

— Morange — így szóltam hozzá —
tudod, minek hívják azt, amit elköveztél? Az
csalás. Nézz csak utána, hogy ezért mennyit
kaphatsz . . . Nekem azonban nem használ az
semmit, ha tégedet fegyencruhában követek
zuzni látlak . . . Fizettem érte, hallottad, gaz-
ember? Vissza fogod fizetni, mihelyt tudod.
Addig is azonban el ne felejsd, hogy az adó-
som vagy.

Anélkül, hogy egyetlen egy szóval kö-
szönetet mondott volna, megelégedett a fickó
azzal, hogy nagy flegmával így felelt:

— Jól van, hadnagy ur!

Kévéssel az eset után vonulak be Ding-
Chong-Dongba.

Eleinte minden a legnagyobb rendben
volt. Kínait alig láttunk. A környék hivatalos
személyeivel nagyon jó viszonyban voltunk,
alig múlt el nap, hogy valami ajándékot ne

Az előkelő hölgyközönség figyelmébe ajánlom

modern előnyömdámát és kézimunka-üzletemet. Szentanna-utca 1. sz.

Thalhammer Hermin.

zék követeli most Lukács László fejét. Az ellenzéknek mindegy, akármilyen közös bankos ül a pénzügyminiszteri székben. Bécs az, mely difiamálja Lukácsot és ezért kell buknia Lukácsnak.

Kamarai értekezlet Debrecenben.

A kézműipar fejlesztése.

Több igen nagy fontosságú, országos jelentőségű közgazdasági kérdésben a magyar kereskedelmi és iparkamarák most érdeklődésükre különösképen részlegesen. Az ország-szerte súlyosan érzett drágaság csökkentéséért is az első csatasorban láttuk őket. Most ismét országos érdekű kérdés: a kézműipar állami fejlesztésének új módjait a kamarák munkásságában. E hó végén Budapesten országos kamarai gyűlés lesz a tárgyban. Erre nézve előzetes megbeszélések céljából ma Debrecenben, a mi kamaránk hívására, gyűlnek össze a kamarák értekezletre. Mint már megírtuk, a kamarák túlnyomó része képviselteti magát titkárai által; sok kamarától az elnökség is megjelenik.

A kézműipar fejlesztési állami akció új-ból felvételéért kezdett mozgalomban nagy része lévén a debreceni kamarának, az erre vonatkozó előterjesztéseket is a debreceni kamara teszi meg az értekezleten. Ismerve a kamarák buzgó munkásságát az iparfejlesztés terén, bizonyára kiváló eredménye lesz a kamarák tanácskozásának e soknehézségű kérdés megoldására.

Az iparfejlesztési tanácskozásokhoz a helybeli ipartestület elnökét is meghívta a kamara.

Az iparfejlesztés kérdésein kívül tárgyalás alá kerül a Duna-Tisza csatorna ügye is, melynél a szolnoki torkolat érdekében a debreceni kamara ismét mozgalmat indít.

küldtek volna: húst, édességet, disztárgyakat. — Ez kellemes változást hozott mindennapi megszokott táplálkozásunkba és gyakran kérdeztük egymástól hogy tulajdonképp minek küldtek ide ebbe a békés országba. Még nem ismertük eléggé a sárgabőrűek hamisságát.

Egy szép reggel, mikor felébredtük, észrevettük, hogy körülbelül 500 bennszülött velt körül bennünket. A velük barátkozó halóságú személyek csendes beleegyezésével csolnakaikkal éjjel átkeltek a folyón.

Öreg, elöltöltös puskákkal voltak ellátva és egy gyorstűzelő ágyut is hoztak magukkal, amely ki tudja milyen körülmények között jutott a kezükbe, de szerencsére nem értettek a szerkezetéhez és így nem is tudtak banni vele.

Előőrünk ébersége nélkül bizonyára megleprek és lemészároltak volna. Most arról volt szó, hogy védekezzünk, verjük vissza az ellenséget és eljussunk valahogy Kíluaba, ez egy pár kilométer távolságra fekvő kis hely volt, ahol ezredünk toborzott.

Egy darab kék posztóból, egy darab fehér vászonból és egy vörös övből az egyik katona, úgy, hogy tudott, zászlót készített, ezt egy banbuszpalcára kötötte és ezt beleszurta a földbe, mondván:

— Most jöjjenek és vigyék el.

Lőszerezéssel gazdagon el voltunk látva és így a sárga májok nem nagyon örülhettek a fogadtatásnak, amiben részük volt. Egy óra

Ez a mi egész országrészünk nagy há-lára volna iránta lekötelve, ha ez a terv megvalósulna, mert úgy mezőgazdasági, mint ipari kereskedelmi érdekeinkre szerfölött nagy-hasznu lenne.

Ugyancsak most kerül a kamarák megbeszélése alá a Tatra-Temesvári vasutvonal kérdése is. Kétségtelenül igen nagy szolgálatot tennének a kamarák a forgalom fejlődésének, ha e vasutvonal letesülését, helyesebben a már ezirányban meglevő, de forgalmi szempontból egységesítetlen, sok nehézségű vonatok oly átalakítását elérhetnők, hogy e függőleges irányú forgalom gyors és akadályozatlan lebonyolításhoz jutna.

Mindhárom törekvés, melyért komoly tanácskozássra, a kereskedelmi és iparkamarák nálunk összegyűlekeztek, méltó ima a nagyközönség különös érdeklődésére és értük a kamarák teljes megbecsülésünkre.

Üdvözöljük tehát őket e régi, nagy multu polgár-kalmár városban és kívánunk tanácskozásihoz tényleges eredményekben kifejeződik nagy sikereket!

Bankvita.

A képviselőház ülése.

A mai délelőtt a Polónyiak foglalták le maguknak. Először Dezső, a fiu indokolta meg még egyszer benyújtott határozati javaslatát, erősen támadva közben gr. Tisza István beszédét s rámutatva ennek önellentmondásaira. A folyosón közben annak a híre terjedt el, hogy Polónyi Dezső Tisza beszédéről ki fogja mutatni, hogy annak fejtegetései külföldi könyvekből vannak plagizálva, de ez a várt szenzáció elmaradt. Azután Polónyi Géza emelkedik szólásra és készülődésében úgy látszik, hogy kibeszéli az ülést.

Kabós Ferenc elnök az ülést egyegyed 11 órákor megnyitja. A mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Elnök jelenti, hogy Szász Pál magyar-

hosszat szünetlenül sivitottak a golyók fűünk mellett és jobbra-balra csaptak le tőlünk. Helyzetünk tarthatatlan lett, tovább kellett mennünk.

— Előre! — adtam ki a parancsot.

— És a zászlónk?

Valamennyien utána nyultak, de Morange mind megelőzte.

— Ez az enyém, ugyebár hadnagy ur?

— Igen — feleltem én és ha haza hozod, úgy nem tartozol semmivel.

Rettenetes tüzelés közben kezdtek meg az elvonulást, de sikerült az ellenséget mindig sakkban tartani.

Hirtelen elviselhetetlen fájdalmat éreztem a vállamban. Szemem előtt elsötétedett a világ, megfordultam saját magam körül és összeesem.

Mikor újra eszméletre tértem és felnyitottam a szemem. Kíluában voltam, ahol az őrnagy ápol.

— Itt áll a megmentője is — szól az őrnagy és egy katonára mutatott, aki mozdulatlanul állott ágyam mellett, felvette önt a hátára és ide hozta.

Míg az őrnagy beszélt. Morange kihuzta zsebéből a háromszínű zászlót, melyet számtalan golyó lyukasztott át és átnyújtotta nekem ezekkel a szavakkal:

— Ez valódi zászló, hadnagy ur és ilyet nem ad el az ember!

igeni mandátuma ügyében újabb petíció érkezett be. Jelenti továbbá, hogy Tóth János képviselő indítványt jegyzett be, amelyben utasítani kéri Lukács pénzügyminisztert, hogy a koalíció és az osztrák kormány között létrejött szerződésnek összes iratait s különösen a titkos aktákat tegye le a Ház asztalára. Az indítvány tárgyalását szombaton délutánra tűzi ki.

Jegyző felolvassa az interpellációs könyvet, amelybe

Lovász Márton az ó-becsei hírfelvezetők segélyezése tárgyában a kultuszminiszterhez,

Preszly Elemér a közhivatalnokok utazási kedvezménye tárgyában a belügyminiszterhez,

Ziinszky István a Budapest—Tiszavasut ügyében a kereskedelmi miniszterhez jegyzetek be interpellációt.

Az interpellációkra a Ház két órákor tér át,

Polónyi Dezső: Sajnálja, hogy a kormánypart a bankvitát közgazdasági tere területre. Ilyképen aztán ki lakult a szakértő képviselők rendje, akikkel azonban az ellenzék nem azonosítja magát. Külföldi munkákra hivatkozik a bankszakértők ellen. Nálunk egy bank elégíti ki két ország homlokegyenest ellenkező érdekeit s már maga ezen körülmény megnehezíti azt, hogy az ellentétes érdekek jól legyenek kiegyezve. Minthogy pedig a bank Ausztriával tart s annak az államnyelvével részesíti előnyben, ez oknál fogva sem lehet e kérdésből a politikai velleitási kikapcsolni. A jegybank az állam nemzeti jellegét figyelmen kívül hagyja, pedig az állam felhatalmazásának köszönheti létét. Ezért megkívánja, hogy az állam területén működő jegybankintézetek ügykezelésükben az állam nyelvét használják és alkalmazottaik kizárólag magyar állampolgárok legyenek. Kéri határozati javaslatának az elfogadását, amely szerint a megadandó bankszabadalommal kapcsolatban e kívánalmaknak érvényt kell szerezni.

Polónyi Géza: Visszaemlékezik a régi bankvitákra, amelyek a parlament történelmének legszebb napjai voltak. Jankovics és Madarassy-Beck képviselőket a bankvita könnyű sebesültjeinek nevezi, mert olyan teoriákat állítanak fel, amely a valósággal homlokegyenest ellenkezik. Felsorolja az allitólalagos tévedéseket, amelyekkel önmagukat sebeztek. Anál Géza szerint a rövidlejáratu váltók ma már ritkák, Ez sem felel meg a tényeknek. Rátér ezután a bankjavaslatra.

Zenei előadások.

A Szabad Iskola hangversenyei.

A Szabad Iskola e hó 21-én és 28-án kedden a Bika-szálló disztermében hangversenyt rendez, amelyeken a különböző zenei műformák illusztrálásául műkedvelők és hivatásos zenészek adnak elő zeneszámokat.

Ez a hangverseny az egyes zeneszámokat megelőző ismertetésekkel együtt a zenei nevelés érdekes kísérlete lesz s az előadók kiválósága folytán maradandó értékű.

Az első hangverseny részletes programját a keddi számban fogjuk közölni.

Ez alkalommal a Szabad Iskola titkára kéri azokat, akik páholy-jegyre reflektálnak, hogy ebbeli óhajukat legyenek szivesek telefon (802.) utján vagy egy levelezőlapon vele közölni s amennyiben még páholy kapható, készséggel küldi meg a kívánt címre.

Ugyancsak ez a kérelme azokhoz is,

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy

Hatvan-u. 36. sz. a. női szabóműhelyt nyitottam. Kerecsi József.

Tisztelettel:

akik dr. Kenézy Gyulának március 1-én, a „Szabadkömivesség“-ről tartandó előadása alkalmával óhajtanának páholyt kapni.

A Bikában tartandó előadások egyébként szintén igyenesek, de természetesen, szíves örömmel fogad a Szabad Iskola vezetősége minden adományt s azt nyilvánosan is nyugtázza.

Kemény tél.

Nemcsak nálunk és a még északibb fekvésű országokban rázza meg havas szakállát, hanem még a déli országoknak is kijut a zimankós időből. Távirati jelentések hozzák hírl, hogy Spanyolországban, Szicíliában, Görögországban és Konstantinápolyban is erősen havazott s a Bosphorus lágyan zsongó habjai jeges partot mosnak. Ez országokban ritka jelenség ugyan a havazás, ámde volt már rá példa a múltban is.

Mindezt pedig — sőt még egyebet is — régen megjósolta a derék Bartolomes Armigo clasz világgpróféta „Meteorica“ című, Bresciában, 1586-ban megjelent könyvében, amelyben örök időjósiaszt tesz közé ausztriai Lipót herceg, régi csillagász utmutatása alapján. „Hogyha az év vasárnapal kezdődik — írja a derék Armigio — jó, de szeles tél köszönt be; a tavasz esős, a nyár és az ősz pedig szintén szeles lesz. Jó aratásra, bizalmas legelőkre és tő szüretre van kilátás. Az ifjuság sorait azonban megrikkija a halál; uralkodók közt viszály támad; a gyilkosságok és tolvajlások gyakoriak lesznek.“

Ime, a meteorológia hajdanában — biztosan és határozottabban jövendölt, mint ma, pedig akkor még a barométert sem ismerték. A modern tudomány ma már nem jósol hosszú időre, legfőleg régi följegyzések és statisztikai adatok alapján következtet pericidikus visszatérő időjárás-típusokra. Rencu elmélete szerint például a szigoru telek minden 41-ik esztendőben ismétlődnek s az 1879. 1830. és 1871-iki szigoru telekről következtetve, 1912-re csakugyan beválnék Renou teóriája, amely esztendőre esnek századik évfordulója Napoleon emlékezetes visszavonulásának Moszkva alól, a farkasordító hidegben. A mostani tél tehát csak kóstolója az elkövetkezendő jövő évi szigoru télnek. — Hideg telekről emlékezhetik meg a múlt század krónikája is: így hideg tél volt 1812—13, 1819—20, 1829—30, 1840—41, 1870—71, 1879—80, 1890—91 és 1894—95-ben.

Szokatlanul hideg az időjárás Olaszországban, de nemcsak északi, hanem legdélibb részében is. Sok helyütt 8—10 fokot mutat a higanyoszlop zérus alatt. Görögország klasszikus földjét, 11 Celsius-fok mellett, vastag hótakaró fedi; Pétervárot meg éppen 20 fokot mutat a hőmérő. Régi krónikák szerint hasonló tél uralkodott Olaszországban 1099, 1133 és 1163. évben, amikor is az „Etna háborgott és pestis pusztította az embereket“. A múlt században, kiváltképen 1829-ben volt szigoru tél Olaszországban, amikor is Palermóban tizenegy napon át, február 14-ig szakadatlanul havazott, nemkülönben Nápolyban 1833-ban Perzsiában 25 fok volt a hideg; 1836-ban Rómában a Villa Borghese kertjében januárban vígan korcsoláztak; Madridban április 27-én 5 fok mellett fagyoskodtak, míg Pétervárot 35 fokra szállott alá a higany; 1838-ban május 26-án Szicíliában hideg tél volt.

Pedig, ha a jétek nem csálnak, a mos-

tani hideg és zimankós periodus még tovább tart, mert az Atlanti Ocean anticiklonja, 780 mm. légnyomás mellett ez idő szerint Nagybritániára nehezedik, míg a 756 mm. depresszió Ausztria és Magyarország fölé helyezkedett és lenyulik egészen a Genuai-öböl és az Adriai-tenger közepéig. — Aszerint tehát, amint ebben a konstellációban észak vagy dél felé történik majd eltolódás, következnek reánk hidegebb, illetve enyhébb napok.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Varázskeringő operette Komlóssy Emma felléptével. Pénteken Lili operette Komlóssy Emma felléptével. Szombaton Nebántsvirág operett Komlóssy Emma felléptével. Vasárnap este Sárga lilium vigjáték újdonság először.

Kormánybiztos. Tegnap harmadszor került színre a Kormánybiztos, most is zsufolt nézőtér előtt. Hogy ez az egyébként mérsékelt mulatságos darab, melynél Gulhy Soma sokkal sikerültebb darabokat írt, ilyen szép sikert aratott, az egyedül Horváth Kálmán minden ízében tökéletes, művészi alakításának köszönhető. Hiába, az ő színpadra termettsége, hamisi hatatlanul aranyos jó kedélye, páratlanul jóízű ötletessége, kellemes hangja, művészi énekelődása, tetszetős megjelenése, általában egész színpadi egyénisége a legértékesebb s legkiválóbb magyar színészek közé emelik ezt az érdemes művészembert, akit bizony sajnoson fogunk nélkülözni hasonló helyzetekben a jövő színházi szezonban. A kormánybiztos műsoron tartása egyedül az ő érdeme s őszinte örömmel jegyezzük ezt az ő javára, mint aki megmutatta, hogy a vérbeli színész gyöngébb vázáju szerepekben is tud értéket produkálni.

* **Sárga lilium.** Tavaly három rövid egy felvonással keltett nagy feltűnést Biró Lajos a magyar színházban, most pedig egy gondosan szerencsésen megkonstruált három felvonásos szindarabjával egyszerre felküzdötte magát a legvérbeliebb színházi írók közé. Ritka jelenség, hogy egy annyira epikus szemmel látó író mint Biró Lajos, valósággal egy másikat egy drámaian látó ént is hordozzon magában és a Sárga lilium című darabnak ép ez a special érdekessége, hogy az író a saját regényéből írta ugyan, de a drámát annyira más még meséjében is, mint a regény, hogy szinte két ellentétes egyéniség munkájának látszik e két írás. A szintársulat személyzete Zilahy Gyula vezetése mellett a legnagyobb ambícióval kerül vasárnapi bemutatójára. — **Komlósi Emma fellépte.** Ma este kezdi meg Komlósi Emma a nálunk is előnyösen ismert kiváló primadonna vendégjátékát a Varázskeringőben. Ez előadás iránt már is rendkívüli érdeklődés mutatkozik.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdaja

Piacz-utca 12. sz. a.

Szerencsétlenség a szegedi vonaton.

Öngyilkosság vagy baleset?

Szegedről jelentik: A szegedi rendőrség hétfő este óta rejtélyes szerencsétlenség ügyében folytat nyomozást. A nagybecskerek—szegedi vasutvonal mentén, Ujszentiván állomás közelében véreben fagyva, összetört tagokkal találták Mayer Jenő nagybecskereki fiatalembert, aki mint a zsebében levő menetjegy mutatta, Budapestre akart utazni. Az eszméletlen fiatalembert beszállították a szegedi kórházba, ahol súlyos állapota miatt késő éjjelig nem lehetett kihallgatni. A rejtélyes szerencsétlenségről munkatársunk a következőket jelenti:

Temesváry Géza dr. ügyeletes rendőrkapitány hétfőn délután két órakor Ujszentiván állomásról az állomásfőnökség aláírásával táviratot kapott, amelyben értesítették, hogy a délután 5 óra 10 perckor érkező vonattal egy súlyosan sérült fiatalembert szállítanak Szegedre. A kapitány a távirat vétele után azonnal intézkedett, hogy a jelzett időre mentőkocsi várjon a pályaudvaron s a vonat érkezéséhez ő maga is kiment. Az öt órai vonattal fényes sebesült, akit óvatosan mentőkocsiba fektetve, beszállítottak a kórházba. A kapitány aztán kihallgatta a vonat alkalmazottait, akikből a következőket tudta meg:

A nagybecskereki vonat hétfőn délután fél kettő tájban hagyta el az ujszentiváni állomást. Alig haladt két-három percnyit, mikor egyszerre hirtelen megállt a nyílt pályán. A vonatvezető és a fűtő leszállítottak s az izgatott utasok csakhamar láthatták, hogy a két vasutas egy véres emberi testet emel be a mozdony után kapcsolt posta kocsiába. A vonat azután lassan megindult és pontos időben beérkezett Szeged állomásra. A szerencsétlen fiatalember tehát nem ezen, hanem az előbbi vonaton akart Budapestre utazni.

A szerencsétlen fiatalember ruhája tele volt ételmaradékokkal, ami arra mutatott, hogy a fiatalember utközben rosszullett, kiment a folyosóra, kihajolt az ajtón s valószínűleg elszedült és úgy vágódott ki a gyorsan haladó vonatból. Eszerint tehát öngyilkosságról nem lehet szó s a szerencsétlenségnek valószínűleg az áldozat maga volt az oka. Erre mutat különben az is, hogy a zsebeiben semmiféle olyan írást nem találtak, amelyből öngyilkossági szándékára következhettek volna.

Temesváry kapitány ezután érdeklődött az állomásfőnökségnél, ahol megtudta, hogy a szerencsétlenül járt fiatalember podgyásza tényleg megérkezett az előbbi vonattal s azt mint gazdátlant, a szegedi állomáson helyezték letébe. A kapitány kinyitatta a podgyászt, a mely könyveket és irományokat tartalmazott s ezekből megállapította, hogy a szerencsétlen fiatalember Mayer Jenő nagybecskereki nyomdatulajdonos fia. Az apát azonnal táviratilag értesítették fia szerencsétlenségéről.

A sebesültet kihallgatni nem lehetett, mert eszméletlenül fekszik. Súlyos belső sérüléseket és agyrázkódást szenvedett s aligha lesz megmenthető az életnek.

A rendőrség pedig tovább folytatja a nyomozást, mert nem lehetetlen az sem, hogy a szerencsétlen fiatalembert valaki szántszándékkal dobta ki a robogó vonat ajtaján.

UJDONSÁGOK

Koldusok.

Valamelyik vidéki lapban olvasok egy kedélyes koldushistóriát valami haragos koldusról, aki két krajcárnyi adományyal nem elégedett meg, ennél fogva véresre verte a szükkeblű adakozót.

Az eset groteszk humorával mosolyt csalna ki az emberből, ha az analogia kapcsán nem gondolnánk a mi budapesti koldusainkra, akik hivatásuk gyakorlása közben nem verik ugyan meg az embert, de nem ritkán halálra bosszantják toladó szemtelenségükkel. Bocsánatot kérek ezuttal a vakoktól, bénáktól, nyomorékoktól és mindama tisztességtől, akiket testi, vagy lelki fogyatékoságuk megfoszt a munkás kenyérkeresés lehetőségétől. Vakok, bénák és egyéb válogatott nyomorultak kikapcsolásával az amatőr koldusok fajtájáról akarok szólni, akik benyitnak lakásunkba megfognak az utcán, ránklesnek a kapu alatt, megkeresnek a kávéházban, bejárnak a hivatalunkba, molesztálnak bennünket lépérlépésre és arrogáns követeléssel nem mennek le a nyakunkról, amíg le nem szurjuk az obulusokat.

A leleményesség ezer fajtájával férköznek hozzánk ezek az urak, akik közül nem egyet láttam már hetke hölgyecigarettaival a szájában koldulni, aminthogy megtörtént számtalanszor, hogy az irgalom két krajcárjával egyenesen a pálinkásboltba fordult be az én alázatos koldusom. Nem kenyérre, de pálinkára, sőt hölgyecigaretta kellett neki a pénz, tehát én, vagy más budapesti polgár keressen az ő szenvedélyeire. Ugyebár kedves ügy?

Ezeket az urakat azonban már ismerjük, valamint azt a pályaudvar körül lézengő típust is, amely pálinkabüzös lehelettel csak egy hatost kér, hogy hazautazhassék Miskolcra. De a legszűnyább elfajulás a budapesti koldusiparnak a kávéházi házalók serege. Késsel, ingommal, bajszkötővel, tükörrel felszerelve, odaáll az asztalhoz egy kopott alak és kínálja rozzant portékáit. Intünk, hogy nem kell, de a házaló nem reagál sem intésre, sem visszautasításra. Áll és vár, hátha szemmel látható nyomora meglágyítja szívünket és ez a praktika az esetek ötven százalékánál beválik.

A meglágyult ember nem vesz ugyan semmit, de tíz fillérrel lerázza a nyakáról a kellemetlen embert, aki most már a másik asztalnál áll és vár. Ha egy nap az összes portékáit eladná, nem keresne meg haszonban egy fél napra valót. De mindaz, amit kis ládájában hurcol, csak üzleti befektetés, csak jogcím, míg ő a szemtelenség produktív tökéjével dolgozik. Erdemes volna itt valamennyi típusát felsorolni a budapesti koldusnépnek, de nem érdemes. Én most kiadtam mérgemet a házalókolduson, de ha estére a vendéglőben megáll az asztalom mellett és áll és vár, le fogom róni a magam tizfillérjét.

— **A tiszakerületi év. püspökválasztás** Eperjesről jelentik: A Szeleiványi Árpád elnöklésével működő bizottság tegnap bontotta föl a tiszakerületi év. püspökválasztásra szóló szavazatokat. Geduly Henrik nyiregyházi lelkészre 115, Terray Gyula rozsnyói lelkészre 83, Gyürky Pál rimaszombati lelkészre 70, Matherny Lajos debreceni lelkészre 40, Korbély Géza eperjesi lelkészre 31 és Thurócy Pál őzdi lelkészre 2 szavazat esett. A bizottság 26 szavazatot érvénytelennek jelentett ki. Mivel egy jelölt sem kapott abszolút szótöbbséget, Geduly Henrik és Terray Gyula között pótválasztás lesz, amelyre a szavazatokat március hónap 24-ig kell beadni.

— **A mi bálunk.** A szezon egyik legfényesebb és legjobb sikerű bálját rendezte e hó 18-án a debreceni függetlenségi és 48-as párt, amely a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívó a debreceni függetlenségi és 48-as párt által 1911. február 18-án, szombaton, az „Arany Bika” szálló dísztermében Rácz Károly és fia zenekarának közreműködésével rendezendő zárkörű táncvigalomra. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidij személyenként két korona. Feltűzítéseket hirlapilag nyugtázunk. Jóízű ételekről és italokról gondoskodunk. Jegyek előre válthatók a „Függetlenségi kör helyiségében és a táncvigalom napján este a pénztárnál. A rendezőség élén állanak: Somogyi Pál, elnök. Harangi Sándor, tiszteletbeli alelnök. Dr. Bacsó Dezső, titkár. Dr. Fejér Ferenc, ügyész. Kertész Mihály, dr. Tüdős János, dr. Kocsár Gábor, alelnökök. Rendezőbizottsági elnökök: Csanak János, Török Bálint. Jegyzők: dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Tervej Tamás, dr. Olchváry László, dr. Csath Sándor. Tassy Miklós, ellenőr. Kertész István, pénztáros: Szendi Imre, ellenőr. Bálrendező: Salánki Mihály, Sarkadi Ferenc, Kertész Imre, Radákovich Géza, dr. Szikszói Szabó László, Leitner József. A rendezőség 100 tagból áll. Akik meghívóra várnak, de nem kapták azt meg, azok a rendezőség főhívja, hogy a párt titkárságához József királyi herceg-utca 8. szám alá küldjék felszólalásukat.

— **Csütörtöki felolvasó est.** Ma délután 6 órakor veszi kezdetét a róm. kath. főgimnázium dísztermében tartani szokott csütörtöki felolvasó esték ez idei második ciklusa, mely 2 hetenként tartandó 4 estéből fog állani. Azok, akik bérletjegyüket az első ciklusra kiváltották, azoknak most új bérletjegyet váltaniok nem kell, mert jegyük a második cikluson is érvényes.

Akik most bérelni akarnak a 4 estére, bérletjegyet 2 koronáért válthatnak az Antalfy féle üzletben. Ugyancsak az Antalfy féle könyvkereskedésben válthatók az egy estére szóló ülőhelyek 60 fillér s az állóhelyek 30 fillér.

Ezen jóékonycéu estéket, melyeknek jövedelme a szegény gyermekek felruházására fordítjuk, melegen ajánljuk olvasóink szíves jóindulatába. A mai felolvasó estnek, mely pont 5 órakor délután kezdődik a róm. kath. főgimnázium dísztermében, műsora a következő:

1. Zongora szám. Előadja Békéssy Anna urleány.
2. A drónéküli telegrafálás. Szabad előadás: Kísérletek bemutatásával, tartja Morvay Ferenc, főgimnáziumi tanár ur.
3. Műdalok (Abrányitól s Schumanntól.) Énekli Rosenfeld Miksa ur. Zongorán kíséri Füredy Ernő ur.
4. Gordonka szóló. Játssza Hoffmann Pál ur. Zongorán kíséri Füredy Ernő ur.
5. Az estély rendezés bajai, humoros felolvasás. Irta és felolvassa Szatay Ferenc ur.
6. Opera áriák. Énekli Hofflinger Teréz urleány.
7. Magyar dalegyveleg. Előadja Veress Tóni és fia zenekara.

— **Munkás gimnázium.** A debreceni munkás gimnáziumban ma f. hó 16-án este 8 órakor előadás lesz a bányáról. Ez az előadás folytatása lesz a szombatinak. Az 57 kép bemutatja hazánk és a világ nevezetesebb bányáit, az indiai és afrikai gyémántmezőket. Előadó Nádasdy Alajos áll. főreálisk. tanár. Helye az ipartestület díszterme.

— **Halálozás.** Kaptuk a következő gyászjelentést: A Debreceni első takarékpénztár igazgatósága, felügyelő bizottsága s tisztviselő kara a mély részvét őszinte érzésével áthatva tudatja, hogy intézetünk igazgatósági tagja Dalmy Kálmán ur e hó 14-én meghalt. Az elismerés benső hangján emlékezünk meg azokról a maradandó érdemeiről, melyeket a szomorúságunkra elköltözött, 34 évi kiválóan értékes működésével intézetünk fejlesztése körül szerzett s áldott emléket kegyelettel fogjuk őrizni. Debreczen, 1911. febr. 15-én. Nyugodjék békében!

— **A Mikszáth-jubiläum története.** A napokban jelent meg a Mikszáth műveinek jubiléris kiadásából az utolsó 31 kötet, amely egyik ifjusági iratát a debreceni vonatkozású „Két koldusdiák”-ot foglalja magában, azonkívül a Mikszáth-jubiläum történetét. A jubiléum története természetesen felsorolja mindazokat a tudományos és szépirodalmi dolgozatokat, amelyek ebből az alkalomból készültek, így Szávay Gyulának tréfás játékát a „Mikszáthfalvát”, valamint a debreceni származásu nyelvudósnak Rubinyi Mózesnek „Mikszáth nyelve” című terjedelmes tanulmányát. Megemlegeti továbbá mindazokat a küldöttségeket amelyek a nagy költő országos ünnepén megjelentek városok vagy irodalmi egyesületek nevében, így Debrecen városának és a Csokonai-körnek küldötseit.

— **Lopás a pásztorórán.** Kasza József derecskei gazda följelentésére tegnap Hajdúböszörményben letartóztatták s a debreceni ügyészség fogházába kísérték Vargi Sára 54 éves asszonyt, mert ez mialatt pásztorórán volt Kasza Józsefnél, aki öreg özvegy ember ezt meglopta.

— **Megőrült apacs.** Nagyváradról jelentik: Ma éjjel a Pável-utcai 19. sz. házban Sulyok Mihály huszéves fiatal ember megőrült, üldözési rohanában mindenkit agyonveréssel fenyegetett. Az előhívott rendőr három embert talált az örült fiatalember szobájában. Az asztalon tea, rum, cukor és egyéb innivalók állottak. Sulyok Mihály az asztalon hadonászott: „Én orvos vagyok! Doktor vagyok! Hiába üldöznek! Ki innen!” Nagy bajjal lefogtak és a rendőri központba vitték, ahol őrizet alá vették. A tisztiorvos megállapította, hogy a fiatalember közveszélyes örült és azonnal elszállította a biharmegyei közkörház elmegyógyászati osztályára. Sulyok Mihály három éven keresztül rettegésben tartotta Nagyvárad utcáit. Ahol megjelent ez a hosszú haju, elegáns öltözetű fiatalember, ott állandóak voltak az utcai botrányok. Különösen az utcai leányokat tartotta állandó terror alatt, ezek jól ismerték apacstempóit, inkább mindent megtettek neki, hogy sem a kezébe kerüljenek. Sokszor közbelépett a rendőrség, sokszor fölfedezte üzemeit, de a sok havi börtönök sem javítottak rajta. Atyja becsületes mesterember, ki annyira szerette rosz utra tévedt fiát, hogy mindig visszafogadta a házába és odahaza is igen sokat engedett meg neki. Valahányszor a rendőrségre került a fiu, ő késő éjjel már ott volt és kora reggel már kérvényezett a fia szabadonbocsátása miatt. Most már bizonyos, hogy Sulyok Mihály elejétől fogva zavart elmével járta a bűn utait. Apacstempóit is az örültség, a lappangó elmebaj sugalta, amely végre is három év után föllobbant és megszabadították az utcákat az örült terrorától.

— **Ref. tanítók délutánja.** Folyó hó 18-án délután lesz a ref. tanítók délutánja a Royalban a következő műsorral: 1. Nyitány. Rácz Károly és fia zenekarától. 2. Felolvasás. Tartja Dr. Ferenczy Gyula. 3. Zongorázik Horváth Béla. 4. Szavaltat. Előadja Törő Mihályné. 5. Dalok. Énekli Mandel Irén, zongorán kíséri Jaszenovics István. 6. Hegedű solo. Előadja Piribauer Ferenc, zongorán kíséri Jaszenovics István. Műsor után tombola. Kezdeté délután 5 órakor. Beléptidij 50 fillér. Feltűzítéseket a jóékonycél érdekében közszónettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk.

— **Szabad Iskola.** E hó 16-án csütörtökön Brück Gyula, a debreceni zenede tanára tart előadást a Szabad Iskolában „A zenei műformák” cím alatt. Az előadás vázlatja a következő: Bevezetés a zeneművészetről általában. A zenemű alkotó részei. A motívum. A dallam. A ritmus. A zenei mondat, periódus. Zárlat. A dal. A dal a hangszeres zenében. A tanulmány (étude). Az előjáték (preludium). A tánczene. A klasszikus tánczene. Kétős ütemrendszerrel: 1. Polka. 2. Gavotte. 3. Induló. Hármás ütemrendszerrel: 1. Mazur. 2. Polonaise. 3. Valse. Vegyes ütemrendszerű táncok: francia négyes, körmagyar. Olaszspanyol nemzeti táncok: Sziciliána. Tarentella. Pavane. Saltarello. Bolero. Magyar nemzeti táncok: Palotás. Verbunkos. Lakodalmas. Andalgó. Csárdás. Körmagyar. Ezen előadást zeneileg zongorán illusztrálja az előadó. Az előadás pedig az Ipartestület dísztermében este 8 órakor kezdődik s teljesen ingyenes.

— **Öngyilkos gazda.** Hajdusoboszlóról jelentik: Doró Pál gazdag földbirtokost megfagyva felakasztva találták. Doró tegnap délután kiment a tanyájára, ahonnan este nem jött haza, ezért a felesége ma utána ment. A tanyaházat tárva nyitva találta. Benézett Doróné az istállóba, ahol ott találta a férjét egy kötélen lógva. Azonnal ábránd a szomszédhoz, de amikor azzal visszatért s az istállóban függő holttestet leemelték, Doró Pál meg volt fagyva. Írást nem hagyott hátra, senki sem tudja miért lett öngyilkos. A testvére azt állítja, hogy életuntségéről Doró nem panaszkodott, csupán az fájt neki, hogy a felesége elmezavarodott volt s ha kórházban nem is ápolták, nem lehetett egészséges asszonynak tekinteni.

— **Remek** szép szőrmeboák, muffok, kötött aisoruhák rémolcsón kaphatók Vidánál városnál.

— **Könyvkötések,** diszmunkák, passepartuok legizlesebben Antalffy Ferencnél készíttetnek Piac-utca 31.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcfátylak Vidánál Városház alatt.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezte** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen vis zafizethető törlesztéses kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételknél, valamint építkezést kölcsönök sürgősen intézhetnek el.

— **Modern ridikülök,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esőernyők Vidánál Városház alatt.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszti műterem.

Főherceg itt főherceg ott.

Mi borzasztóan lojalis nép vagyunk, ez bizonyos. Nálunk egyetlen művelt, sőt művelten család asztaláról sem hiányozhatik egy érzékeny, vagy naiv, vagy vidám história a királyról, vagy valamelyik hercegről, vagy hercegnőről, vagy főhercegről.

Ennek a lojalis érzésnek a következtése az a rettenetes hajsz, amiben multságaink, művésztünk és egyebeink rendezősége a szegény József főherceget részesíti.

Szegény főherceg nyugodtan élne a várban, — bizonyos, hogy igen kényelmes vackot találna magának — de nem lehet, mert

a cukrázszok ipartestületének tojás-habszakosztálya már beigézte a fenséges ur megjelenését az összes megjelenőknek.

Majdnem, hogy ezt írják a meghívókra: „Külön látványossága lesz a bálnak őfensége József főherceg, aki ez alkalommal német dragonyos ezredének új egyenruháját fogja viselni.”

Vagy megjön a művészet kommunikéje, ami majdnem ilyenfélet tartalmaz: „A nagy művészről briliáns hangjának fényét, színét, József főherceg őfenségének megjelenése méltó módon fogja emelni.”

Az emberek pedig ezt mondják:

— Ja, ott lesz a főherceg is? Akkor elmegyünk.

És bizonyos, hogy gukkert visznek magukkal, hogy jól agyonnézhessék a szegény főherceget, aki kénytelen volt jó képet vágni a rossz játékhöz, miközben ilyesmit gondol:

— Milyen jó a bécsi főhercegnek. Sokan vannak és fölcsújják maguk közt a népet. Aki a kéményseprők jelmezes táncmulatságát látogatja meg, nem jelenik meg a molnárók és sütők tombolaestélyén. Minden iparnak, minden bránsnak meg van a maga külön főhercege. De itt, Budapesten?...

Ezért én őszintén és melegen sajnálom szegény József főherceget, egyuttal büszke vagyok rá, hogy ilyen nagy urat sajnálhatok. Mert nem utolsó dolog, ha az ember megmosolyoghatja nagy urak kis bajait, amik azonban nekik éppen olyan kellemetlenek, mint nekem egy váltólejárata.

A sajnálkozásokon kívül indítványt is terjesztetek be:

Tekintettel a bálók és multságok sokaságára, farsang idejére legalább három főherceget kérünk őfelségétől, különben a vidék, többek közt Debrecen részére.

Nekik úgy is mindegy, a szegény József főhercegnek pedig, — akit ismételve nagyon sajnálunk, — jó lesz.

Ultimo

Ceruza jegyzetek.

Amióta a művelt világ tüzelesebb figyelemmel kíséri napkeleti Nippon ország ügyeit, a sűrű japáni hírekben valami egészen más világfelfogást kell észrevennünk, mint amit idehaza Európában megszoktunk. Idehaza Európában nagyon megszoktuk azt a fölfogást, hogy mi vagyunk a világ közepe, értünk történik minden, a mi jobb életünk, több gyönyörűségünk kedvéért. Ez a modern hedonizmus, mely a féktelen öröm kereséssel egyidejűleg lazítja e kötelességudást és tüzei a fegyelem ellen lázongó dacos indulatokat. Japánból ellenben folytonosan valami olyan világfelfogásnak a jeleit mutatják az események, amelyeknek a tengelyében a hedonista életöröm helyett a szigorú kötelesség áll. Ez a kötelesség azonban egészen más, mint a mi kötelességünk. Bennünket a kötelesség szeges ostorral hajt munkára, úgy nézünk föl rá, mint a rossz cseléd a gazdjára és hogyha csak kitélik az erőnkől, sietünk kijátszani és megcsalni.

Ezek a halk, csendes szavú, mindig mosolygó emberkéik azonban szeretettel, kitárt karokkal ölelték keblükre azt, amit a kötelességüknek tartanak. Ami zaklatott, hajszás, követelő életörömünkkel szemben áll ő náluk a kötelességünknek teljesítés öröme, mely elmegy egészen az élet könnyű feloldozásig. Jön hír például arról, hogy a pesti-

ses vidéken a japáni orvosok és a japáni tudósok a legőntelálodozabbak és legmerészebbek.

Jön hír aztán arról, — ami ennél még érthetlenebb Európai füleknek — hogy négy miniszter magától kéri a császárt, hogy büntessék meg őket, mert elmulasztották egy fontos kötelességüket; későn értesültek a császár élete ellen irányuló dr. Kutoku féle anarchista összeesküvésről. Dr. Kotaku és társai úgy érezték, hogy nekik népük iránt való kötelességük lett volna a császár megölése. És amikor a dolog nem sikerült, a karjukat összefonva, mosolyogva várták a hóhért. A miniszterek pedig, akiknek kötelességük, hogy a császár életét védelmezzék, most ugyanolyan önmegadó mosolylyal itélik el saját magukat és várják a császár büntetését.

Ez Japán. És ez a japáni kötelesség-tudás.

A notórius szimulánsokat belügyminiszteri rendelettel szokták kitiltani az ország valamennyi kórházából. Kétségtelen, hogy ezek a szimulánsok kivétel nélkül mind nagyon szerencsétlen, szánalomraméltó emberek. Akinek egy kicsit is jól megy a sorsa, nem kívánczik befelé a kórházba, hanem fél tőle. Mig az, akinek nincsen lakása, fázik és éhes, mint az Eldorádóba kívánczik oda befelé, puha fehér ágyba, beteg kosztra, meleg szobába. Ezt kell tudni ahhoz a hirhez, hogy a legutolsó tizenkilenc kitiltott szimuláns között egy ügyvédjelölt is akad: vidéki illetőségű doktor jurisz, római katolikus, harmincöt éves, nős férfi. A szive facsarodik el az embernek erre a hirre; az intelligens proletáriátus szaporodásának s rettenő szomorú sorsának alig lehetne szemléletőbb dokumentuma, mint ez. Egyetemek és főiskolák tömegesen gyártják az uri megélhetést ígérő diplomát, az ígéretet pedig fokonyként mindig jobban és mindig csunyábban játsza ki az élet. A doktor juriszok ime már megérkeztek a kórházi szimulánsokig. Vajjon van-e még további útja a züllésnek?

TÁVIRATOK.

Az Osztrák-Magyar Bank ülése.

Budapest, február 15. Az osztrák-magyar bank mai ülésén elhatározta, hogy a bank annál kevésbé szállítja le a kamatlatat, mert a német birodalmi bank tegnapi ülésén szintén elállott a bankkamatláb leszállításától.

Halálos vasuti összeütközés.

Trencsén-Hőlak, február 15. Ma éjjel tizenkét órakor Trencsén-Hőlakon vesztegelt egy tehervonat. A Zsolna felől Trencsén-Hőlak felé haladó gyorstehervonat mozdonyvezetője nem vette észre, hogy a szemafor tífosra van állítva és belerohant az állomáson veszteglő tehervonatba. Az összeütközés rendkívül heves volt. Egy esomó kocsi izzé-porrá tört. A gyorstehervonat mozdonyvezetője szörnyethalt, a vonatvezető pedig rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett.

Eladják a Magas-Tátrát.

Késmárk, február 15. A városi közgyűlés elhatározta, hogy a Magas-Tátrának a késmárki határba nyúló részét eladja. A várost nagy pótdadó és új építkezések terhelik és ezek teszik szükségessé az eladást. A Tatra-részlet a városnak évi tizenkétezer koronát jövedelmez, holott a már felajánlott vételár hét millió korona és ennek kamatai bő fedezete

nyujtanak a város nagy kiadásaira. A közgyűlés elhatározta, hogy az eladás elvi engedélyezését a kormánynál küldöttségileg kérelmezi.

A felrobbant lámpa.

Dunaföldvár, február 15. A Nemzeti szalóban alkalmazott 19 éves szolgáléány, amidőn éjjel után le akart feküdni, a lámpába fújt, amitől az hirtelen fölrobbant és a leány ruháját lángba borította. A leány jankiáltások között az udvarra futott, ahol a felriadt kocsis az égő leányt vízzel leöntötte, de már oly snylosan összegegett, hogy a kórházban haldoklik.

Éhségstrájk a templomban.

Pótóvár, február 15. Tula kormányzóság területén Caricin városába hetek óta csődült mindenfelől a vakbuzgó nép hallgatni a szent Iliodor pópa hitszónokait, Iliodor fanatizálta a népet a tulvilági üdvösségről tartott beszédeivel, a kézmivesek odahagyták műhelyeiket, a kereskedők elhanyagolták üzleteiket, messze vidékek népe hetekig sanyargatta magát a templomban, egész családok odatelepedtek s éjjel-nappal imádkoztak. Szemetszurt végre a fanatikus pópa és a tulai püspök elmozdította Iliodort az egyházi funkcióktól, büntetésből pedig elrendelte, hogy vonuljon kolostorba.

Mikor ezt megtudta az elvakított hívők serege, ezren meg ezren szent esküvel fogadták, hogy együtt halnak meg Iliodorral. Bezárkóztak a templomba, étlen-szomjan imádkoztak. Órjögve imádkozik már napok óta Iliodor hívőinek serege és az éhségtől kimerültek, ott vonaglanak a templomban. Különösen a gyermekek szenvedései rémségesek. A tulai püspök Caricinba érkezett, hogy felvilágosítsa az elvakult népet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Lövöldöző szerelmes.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Megemlékeztünk annak idején arról a véres esetről, amely a múlt év decemberében történt itt Debreczenben s amelynek áldozata Molnár Erzsébet kefégyári munkásnő volt, akit kedvese Juhász János, szintén kefégyári munkas feltékenységi rohamában leakart löni. Egy reggel ugyanis, amikor munkába mentek revolvert rántott a leányra s háromszor reá lött. A leány sebei nem voltak halálosak.

Ezt a bűnügyet tárgyalta ma a debreceni törvényszék mint esküdtbíróóság, amelynek elnöke Tóth Aurél volt. Szavazó bírák: Ujfalussy József és Horváth István. A vádat Gáthy Bálint dr. ügyész képviselte. A vádlottat dr. Benedek Márton, a jeles fiatal debreceni ügyvéd védte.

Rendes esküdtek voltak: Besenyey Gyula, Grósz Lőrinc, Nagy Lajos, Schön Sándor, Bíró Pál, Gyöfi Karoly, Kiss Lajos, Bozóki Mihály, Horváth József, Kurián Gyula, Kovács János, Neubauer János.

Az esküdtek a vád és védbeszéd után visszavonultak s hosszabb tanácskozás után Juhász Jánost bűnösnek mondták ki, mire a bíróság enyhítő körülmények figyelembe vételével szándékos emberölés kísérletének vétsége miatt öt havi fogházra ítélte. Ebből is 2 hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vettek. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG.

A zabosbüköny mint az őszi buza előveteménye.

A zabosbüköny nemcsak egyike a legkitűnőbb egy-nyári takarmánynövény, hanem egyszersmind határozottan legjobb előveteménye a buzának.

A büköny a pillangós virágu növények közé tartozik s így bir mindazon tulajdonsá-

gokkal, amelyekkel azok a talajt gazdagítják. Miként valamennyi pillangós növény, úgy a büköny is légenyt gyűjtő.

A gyökerein képződő gumók segítségével képes a levegőből is légenyt gyűjteni, de meg mélyre hatoló gyökerei segítségével a talaj azon mélyebb rétegeiből hoz fel tápláló anyagot, ahová a buzának gyökerei már kevésbé érnek el.

Igaz ugyan, hogy a levegőből gyűjtött légeny legnagyobb részét lombzatában raktározódik el s így igazán talaj-gazdagító csak abban az esetben volna, ha lombzata miatt zöldtrágya alá szántatnák.

Ez azonban meg nem történhetik, mert a bükönnyt azért vejük, hogy takarmányul szolgáljon, de vastag, husos gyökereiben is jut légeny a levegőből, amelyek ott visszamaradnak és elrohadnak s ha tényleg nem is gazdagítják a talajt, de felső rétegében tápláló anyagvesztéséget még sem okoznak, mert egyrészt légenyt gyűjtöttek oda, másrészt a talaj mélyebb rétegeiből hoztak fel tápláló anyagot.

Azért legjobb előveteménye tehát a buzának, mert a talaj felső rétegét, azt, amelyből a buza gyökerei táplálkoznak nem érinti illetve abból számottevő táplálékot el nem von. Legjobb előveteménye továbbá azért is, mert korán lekerül a talajról, s így bőven marad idő annak helyes megmunkálására.

Miután tehát a büköny légenyt gyűjtő növény, istálló trágyát nem okvetlenül szükséges, s az, aki zabos büköny után vet buzát, sokkalta helyesebben cselekszik ha nem zabos bükönnyt, hanem kapás növényeit látja el istálló trágyával. A zabos büköny foszfor tartalmu műtrágyát igényel, ha nem is a maga-, hanem az utána következő buza érdekében. Az ezideig megjelent kísérletek szerint a zabos büköny előtt alkalmazott szuperfoszfát a zabos büköny után következő buzánál nagyobb terméseredményeket mutat fel, mint hogyha a szuperfoszfátot közvetlenül a buza alá adnók, mit nemcsak magánosok kísérletei, de az országos növénytermelési állomás kísérletei is beigazoltak.

Az a gazda használja fel tehát észszerűen istállótrágyáját, aki most azon talajait látja el azzal, amelyekben tavasszal tengeri, répa, burgonya, vagy egyéb kapás növény kerül. Azon talajára pedig, amelybe zabos bükönnyt, utána pedig buzát vet, szórjon ki a vető szántás előtt kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfátot, mi által egyrészt biztosítva van a lehető legnagyobb buzatermése, másrészt nincs kitéve buzavetése a megdőlésnek, aminek pedig, ha a büköny előtt istálló trágyát alkalmaz, buzavetése nagyon is ki lenne téve.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 14.

10 fillérrel nagyobb áron elkelt (50 kg.-ként) 18000 métermáza buza. Minden egyéb változatlan.

Folytatólagos fedezéses vásárlás következtében igen szilárd irányult a határidőpiacot. A gabonaneműek élénk forgalom keretében 5—10 filléres áremelkedést értek el.

Az áruk 50 kilogramonként

buza apr. 11'68—11'80.

buza máj. 11'44—11'52.

buza okt. 10'92—10'10.

rozs apr. 8'31—8'30.

rozs okt. 8'21—8'20.

zab apr. 8'75—8'74.

tengeri máj. 1911. 5'80—5'82.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 674'75 Magyar hitel 864'50. Négy százalékos Magyar koronajáradék 91.80.

A vágvolgyi vasút ügye. A negyed—guta—komáromi vasút érdekében a minap népes értekezletet tartottak. Az értekezleten a vasúti vonal irányát beszéltek meg. Az értekeltek remélik, hogy a hercegrímási uradalom — melyet a tervezett vasúti vonal keresztül szel — anyagi hozzájárulással lehetővé fogja tenni a vonal kiépítését.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás

— És hová lett ez a sok kinos és gazdagság? — kérde Kupecz csak úgy odavetve.

— Óh, ne is kérdezze ezt Mihály gazda! Hová lett? Hát elvették tőlem az emberek! Ah, de volnék csak még egyszer fiatal, tudom, másképp állnék most! — mondá Puczér, hatalmasan maga elé fujván a pipafüstöt.

— Mese beszéd! — jegyzé meg erre Kupecz. — Mi köze lett volna az embereknek a kend pénzéhez!

— S ép az, hogy mi közünk van hozzá! De hát a kendéhez mi közünk? Mégis szálka a szemünkben! — mondá Puczér, fél szemével Kupeczre bandzsálva.

— Ki mondta azt kendnek, hogy szálka? — kérde Kupecz, mintegy szemrehányólag.

— Ki mondta? hm! — viszonzá Puczér jelentős arcintőgatással. — Nem kellett az nekem mondani! Jól tudom én, mi lappang a sásban! És még azt kérde, hogy ki mondta! Előbb tudtam én azt, mint kend maga! Sőt már előre is megjövendöltem, hogy így üt ki majd a do!og!

— Mi jövendölt kend? és kinek jövendölt kend? — kérde Kupecz indultosan.

— Mit jövendöltem? Hát azt, hogy ilyen módon nem boldogulunk majd Pozsár Józseffel; hogy Pozsár József irányában egészen másképp kell a dolog végét fogni. Azt mondlam. Nem emlékszik reá? Itt van la! Hát nem jut eszébe, mikor azt mondtam, hogy annyit sem ér a világ, mint ez a kbagó, no? — viszonzá Puczér rikácsoló nevetéssel.

És erre Kupecz csakugyan megemlékezett arról, hogy Puczér mondott valamit a bagóról és most csakugyan azt hitte, hogy egész balesetét előre megjövendölte neki. Sajátságos érzés fogta el tehát ez ember iránt. Félt tőle, nehogy ezentul is lelkébe találjon pillantani, rejtett gondolatait megtudni és mégis bizonyos vonzódást érzett ez ember iránt.

— Tehát kendet az emberek fosztották meg gazdagságától? — kérde tehát némi szünet mulva, mialatt Puczér mindig jobb jobb helyet vájkáll magának a kocsin.

— Ne is kérdezze Mihály gazda! A voltért a zsidó nem ad semmit. Elég, hogy most olyan vagyok, hogy még koldusnak sem vehetem hasznomat!

— És kik voltak megrontói? — kérde Kupecz növekedő figyelemmel a huszár beszéde iránt.

Hogy kik voltak?

Hát a sok irigy és ellenség!

Mert én elég jószívű, elég meggondolatlan, elég bolond voltam, hogy hatalmas bízva, rossz szándékokat nevettem, ók kerültek felül; aláásták becsületemet, jó hirnevetem és a mire észrevettem magam, veszve voltam és most itt van la!

Látja, mi lett belőlem?

Egy Isten csufja, világ kapcája, kinek annyi becsülete sincsen, mint a marhának; mert ennek is a gazdája gondoskodik istállóról, abrakról, míg én, ki harminc évig ettem az ország kenyerét.

— Ah de volnék csak még egyszer fiatal! tudom másképp állna akkor a dolog! — kiáltá Puczér, fogatlan állkapcáját erősen összeszorítva nagy fölindultában.

— Nos akkor mit csinálna? — kérde Kupecz, kinek ez ember szava mindinkább fölízgatták figyelmét.

— Mit csinálnék? Azt, amit ók csináltak én velem! Ók engem rontottak meg, a helyet majd én őket rontanám meg! Szeget szeggel. Így hozza magával az igazság!

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképészeti szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomásu levélpapir- és borítékokat, körleveleket, táblázato at, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és báli meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN és ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hird. tések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330. vételnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányu irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapirokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű írónokat; töltőtollakat; tollszárazakat, tollhegyeket, closettpapirokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli látképes- és genre Levelező-lapokat.

Legujabb divatu

Levélpapírok

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatos olcsó árakban.**

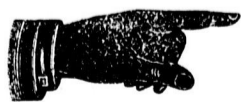
Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

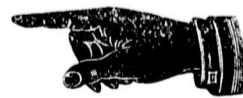
Fényképező gépek,

fényérzékeny papirokat és lemezek, előhívók, aranyfürdők

és egyéb fényképészeti szerek és cikkek.

Amateur-kartonok

nagy választékban.

Ágytollat

fertőtlenítvé tisztít

Díjtalan el- és hazaszállítás!

HABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Apró hirdetések.

Téli köölt keztyük a legfinomabb kivitelben, előre haladt idény miatt, mélyen leszállított ártan szerezhető be Nagy Andrásnál kis-templom mellett.

28 KRAJČAREKT fejél ferú vagy női harisnyát BENYATS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

VESZÉLYMENTES önberetváltkozó készülékek, ollók, zsebkések, pénz, szivar és cigaretta-tárczák, ridikülők, nyakkendők, zsebkendők leszállított ártakon beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piacz-u. 9. 3

Postakosár fajalma franko 2:50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Kiadó lakások (árnyas udvarral, parkkal), üzlethelyiségek raktárakkal, istálló, birtok (villateltket eladó). Csapó-u. 19.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Honvéd-u. 62. szám alatt nemes aransyárga horpinton faj hat hónapos csirkék és fehér gyöngytyuk eladó.

GYERMEKTELEN házaspár keres száraz és tiszta 2 szobás lakást hozzátartozókkal együtt, lehetőleg a Piacz közelében. Bővebbet a kiadóba.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2:40, mézédés szilvalekvárnak 1:—, papírhéjú dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papírost kiló és mázsáknál olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papíruzetében Piacz-utca 12.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Ta(Hever sm.)

Hirdetmény.

A debreczeni református Collegium régi tápintézetű épületeinek elbontásából kikerült s a Collegium hátsó udvarán raktározott ócska anyagok értékesítésére zárt írásbeli **versenyárgyalást** hirdet.

Ajánlatok és 100 korona bánatpénz takarékbetétben vagy elfogadható értékben **1911. év február hó 22. napjának déli 12 órájáig** nyújtandók be a Collegiumi számvevői hivatalban, hol a feltételek is megtekinthetők.

A zárt ajánlatok felbontása és a döntés ugyanazon napon **délután 3 órakor** a Collegiumi háznagy hivatalban nyilvánosan eszközöltetik.

Debreczen, 1911. évi február 13-án.

Főiskolai háznagy.

SZENDRŐ SÁNDOR

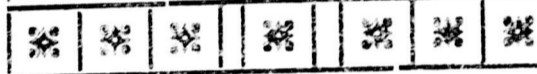
zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fuvóhangszerek, cimbalnok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe.

Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramofonlemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás. **Telefon 729. Alapított 1876.**

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást erről, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól

BAYER KÁROLY

Illertissen (Bayer).

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében felülmúlhatatlan magyar gyártmány

Hungaria-írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez. Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herczeg és Geiger**

vegyészeti gyára, Budapest.

Kapható **Egry és Kulcsár** cégénél DEBRECZEN.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére: **Hermann Hirsch-cég Wien VII 3.**

Legelőbb és legjobb hatású

Hashajtó

NEUSTEIN FÜLÖP

CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy teleres 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás!

Utánzóttól óvakodjunk hashajtó piluláit! tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza, Sz-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihálovits J., Muraközy László, Aranyl A. gyógyszerészeknél.

Az általánosan kedvelt és igen elterjedt, legerősebb vegytiszta szeszből készült TÓTH BÉLA-féle

Sósborszesz

kis üveg 1 K 20 fill., nagy üveg 2 K 40 fill.

Menthol-Sósborszesz

kis üveg 40 fillér, nagy üveg 1 korona.

Útőlerhetetlen fájdalom csillapító-szer csúszos fájdaloknak bedörzsölésére. Hajápoló szernek és szájviznek is szeltében használják és szeretik, kapható

Kubek Sándor

előbb

Tóth Béla gyógyszerháza DEBRECZEN, Tiszapalota.